

NATURAL LANGUAGE PROCESSING (CSCI-6515 - 20543)

Project #1

Authors: Nijat Jafarov, Namig Planov

Azerbaijani Folktales Dataset

Source: Azerbaijani WikiSource

License: Public Domain

id	title	text	source_url
1	Ac qurdun na...	Biri var idi, biri yox idi, bir qurd var idi. Bu qurd mahalda qoyun, keçi qoymurdu, yeyirdi. Amma yenə də ac idi. Günlərin bir günü şirlə pələng ...	https://az.wikipedia.org/w/index.php?title=Ac_qurdun_naməsi&oldid=400000
2	Adamcil	Bir çoban axşam vaxdı sürüünü gətirmiş kəndə. O, qəbiristanlıqdan keçəndə görür ki, bir iri buynuzdarı və uzun caynaqları əcayıb bir qəbr eş...	https://az.wikipedia.org/w/index.php?title=Adamcil&oldid=400000
3	Altı dul arvad	Bir gün altı dul arvad bir yerdə toplaşdırılar. Bunların biri təklif edir ki, gəlin hər birimiz öz başına gələni söyləsin. Arvadlar bu təklifə razı oldular...	https://az.wikipedia.org/w/index.php?title=Altı_dul_arvad&oldid=400000
4	Altı yoldaş	Badi-badi giriftar, hamam-hamam içində, xəlbir saman içində, dəvə dəlləklik elər, köhnə hamam içində. Qarışqa şıllaq atdı, dəvənin qıcı batdı...	https://az.wikipedia.org/w/index.php?title=Altı_yoldaş&oldid=400000
5	Armud bəy	Biri vardi, biri yoxdu, bir tülükü vardi. Bu tülükü bir gün gərrənə-gərrənə gedirdikdə görür ki, bir armud ağacı var. Ağacın altı doludur armudlarla: y...	https://az.wikipedia.org/w/index.php?title=Armud_bey&oldid=400000
6	Avçı Məhəmm...	Günlərin bir gündündə əyyami sabiqdə bir dane Məhəmməd var idi. Günlərin bir gündündə Məhəmməd çöldə yer şumlayırdı. Məhəmməd qan-t...	https://az.wikipedia.org/w/index.php?title=Avçı_Məhəmməd&oldid=400000
7	Axvay	Gülnahar mahalında Şəftən adlı orta sinli bir kişinin Gülxar adlı bir arvadı var idi. Şəftənin peşəsi naxırçılıq, Gülxarın peşəsi evdarlıq idi. Bu ə...	https://az.wikipedia.org/w/index.php?title=Axvay&oldid=400000
8	Ağ quşun nağılı	Biri vardi, biri yoxdu, bir padşah vardi. Bütün padşahlardan fərqli olaraq, bu padşah olduqca adil və ağıllı padşah idi. Hamı onu çox sevirdi, bi...	https://az.wikipedia.org/w/index.php?title=Ağ_quşun_nağılı&oldid=400000
9	Ağıllı qız	Həkan-həkan içində, qoz girdəkan içində, dəvə dəlləklik eylər, köhnə hamam içində. Biri variydi, biri yoxuydu, bir padşahnən vəzir variydi. P...	https://az.wikipedia.org/w/index.php?title=Ağıllı_qız&oldid=400000
10	Ağıllı qoca	Biri var imiş, biri yox imiş, uzaq keçmişlərdə qəddar bir padşah var imiş. Bu şahın qoyduğu qanuna görə övladlar əldən düşmüş qoca ata-an...	https://az.wikipedia.org/w/index.php?title=Ağıllı_qoca&oldid=400000
11	Baci-qardaş il...	Biri varmış, biri yoxmuş, bir qoca kişi varmış, onun bir qızı, bir oğlu varmış. Qoca hər gün gedir üç qardaş divin anbarından bir dağarcıq dari ...	https://az.wikipedia.org/w/index.php?title=Baci-qardaş_il...&oldid=400000
12	Baftaçı Şah A...	Günlərin bir gündündə Şah Abbas vəzirini çağırıb dedi: – Vəzir, neçə aydı ki, seyrə çıxmamışam. Qoşun hazırlığı gör, tədarük elə, on günün s...	https://az.wikipedia.org/w/index.php?title=Baftaçı_Sah_Abbas&oldid=400000
13	Barxudarın b...	Biri var idi, biri yox idi. Yaradan bir idi, bəndəsi çox idi. Barxudar adlı bir balıqçı var idi. Barxudar dəryadan balıq dutar, bazarda satıb dolanar ...	https://az.wikipedia.org/w/index.php?title=Barxudarın_bəndəsi&oldid=400000
14	Barxudarın n...	Biri var idi, biri yox idi, yaradan var idi, bəndəsi yox idi. Barxudar adlı bir balıqçı vardi. Barxudar dəryadan balıq tutar, bazarda satıb dolanardı...	https://az.wikipedia.org/w/index.php?title=Barxudarın_nəfəsi&oldid=400000
15	Beçə Dərviş	Raviyani əxbar, nağılan asar, şirin şəkkər, xoş göftar. Dedim getmə qal, Gəl ol abdal, Mən olum diləfkar. Dilimdən nə dedim yarə, Eşq odunu ...	https://az.wikipedia.org/w/index.php?title=Beçə_Dərviş&oldid=400000

Datasheet for the Dataset

(Gebru et al., 2021)

Motivation: Purpose, creators, funding

Context: How and when texts were produced

Language: Language and dialect

Authors: Known demographics

Data: Size, sampling, preprocessing

Annotations: Type and process

License: Copyright and usage

Datasheet for Azerbaijani Folktales Dataset

Nijat Jafarov, Namig Planov

January 2026

1 Datasheets for datasets

In this work, we adopt the [Datasheets for Datasets](#) framework proposed by Gebru et al. (2020) to document an Azerbaijani-language text corpus composed of folktales. The dataset is collected from Azerbaijani Wikisource, which hosts texts that are either in the public domain or available under the Creative Commons Attribution-ShareAlike (CC BY-SA) license.

Given the scarcity of well-documented Azerbaijani NLP datasets, especially for low-resource language research, this datasheet aims to clearly describe the motivation, composition, collection process, licensing, and intended uses of the dataset. This documentation is intended to support transparency, reproducibility, and responsible reuse of the dataset in academic research.

2 Template

Motivation

on behalf of which entity (e.g., company, institution, organization)?

For what purpose was the dataset created? Was there a specific task in mind? Was there a specific gap that needed to be filled? Please provide a description.

This dataset was created for academic research and university-level projects in the area of Natural Language Processing (NLP). The primary motivation was to support experimentation, analysis, and model development for Azerbaijani.

Who funded the creation of the dataset? If there is an associated grant, please provide the name of the grantor and the grant name and number.

Tokenization

Tokenization involves dividing a Textual input into smaller units known as tokens. These tokens can be in the form of words, characters, sub-words, or sentences. It helps in improving interpretability of text by different models.

Tomatoes are one of the most popular plants for vegetable gardens. Tip for success: If you select varieties that are resistant to disease and pests, growing tomatoes can be quite easy. For experienced gardeners looking for a challenge, there are endless heirloom and specialty varieties to cultivate. Tomato plants come in a range of sizes.

Different approaches to tokenization

Word: ["kitablar"]

Character: ["k", "i", "t", "a", "b", "l", "a", "r"]

Subword: ["kitab", "lar"]

N-Gram: ["kit", "ita", "tab", "abl", "bla", "lar"]

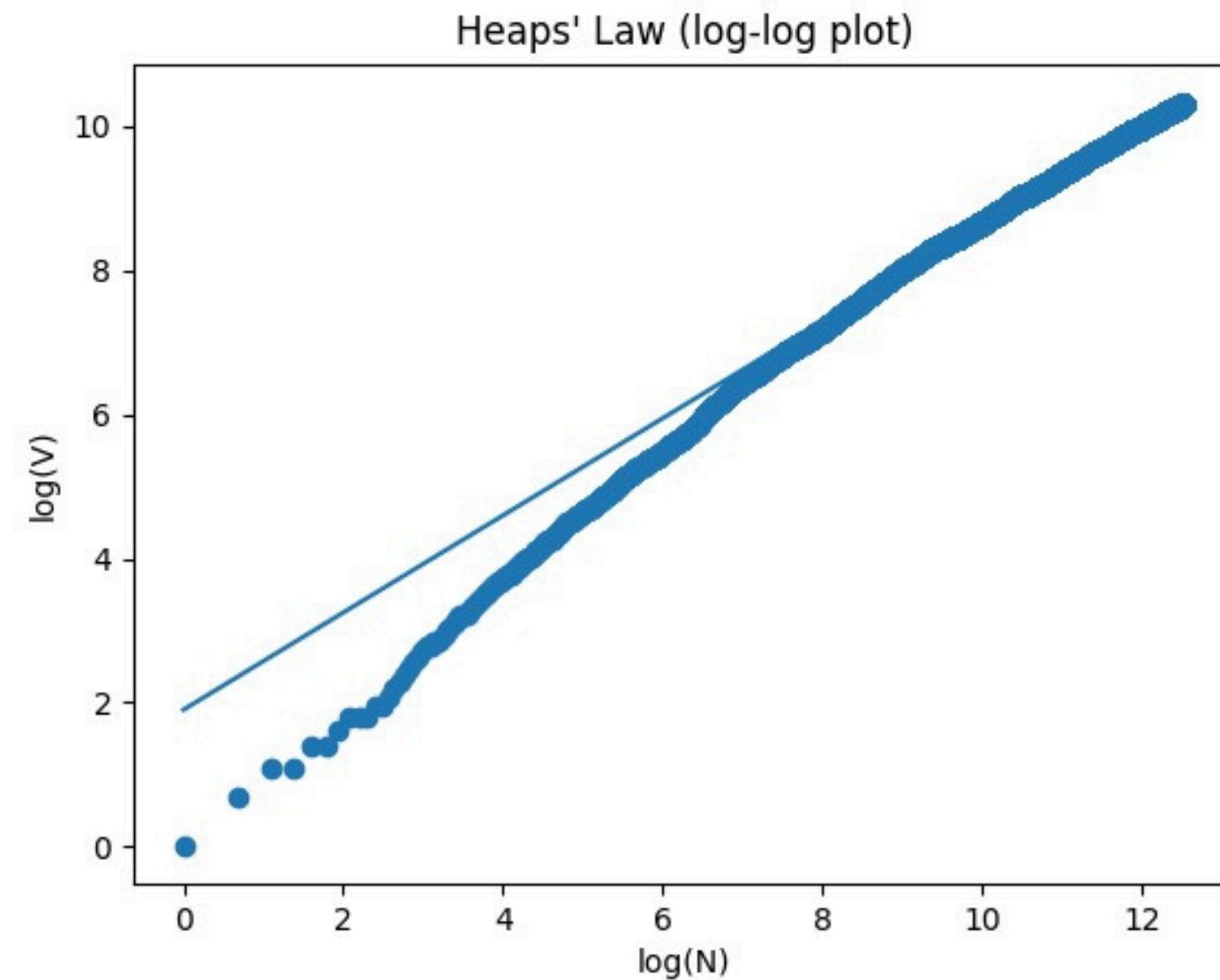
BERT Tokenizer: subwords, fixed vocab, OOV handling

BPE: frequent merges, data-driven, subwords

Unigram LM: probabilistic, multiple segmentations

SentencePiece: language-independent, raw text, subwords

Heaps' law

Heaps' law states that the number of unique words V in a collection with N words is approximately $\text{Sqrt}[N]$. The more general form of this law is:

In our case:

$K: 6.694673403491449$

$\text{Beta}: 0.6735154009088494$

For morphologically rich languages:

Beta : 0.5 – 0.75

K: 5 – 20

Byte Pair Encoding

It breaks down words into smaller, meaningful pieces called subwords. It works by repeatedly finding the most common pairs of characters in the text and combining them into a new subword until the vocabulary reaches a desired size. This technique helps in handling rare or unknown words by breaking them into smaller parts that the model has already learned during training. By reducing the vocabulary size, it makes it easier to work with large amounts of text while allowing the model to understand wide variety of languages.

Example:

('n', '</w>'), ('i', '</w>'), ('r', '</w>'), ('ə', '</w>'), ('a', '</w>'), ('l', '</w>'), ('l', 'a'), ('d', 'i</w>'), ('b', '</w>'), ('b', 'i'), ('m', 'ə'), ('m', '</w>'), ('l', 'ə'), ('a', 'r'), ('u', '</w>'), ('l', 'n'), ('d', 'ə'), ('d', 'a'), ('a', 'n'), ('bi', 'r</w>'), ('b', 'a'), ('i', 'n'), ('d', 'i</w>'), ('g', 'ö'), ('ə', 'l'), ('d', 'ü'), ('i', 'r'), ...

Sentence Segmentation

Sentence segmentation is the process of determining the longer processing units consisting of one or more words. This task involves identifying sentence boundaries between words in different sentences.

Difficulties in Azerbaijani:

Prof. Əliyev dərsə gəldi.

"Gəlirəm", dedi.

Bəlkə də... bilmirəm.

— Haraya gedirsən? — Evə.

Mən gəldim sən getdin

Spelling Checker by Levenshtein distance

Operations in Levenshtein distance are:

Insertion: Adding a character to string

Deletion: Removing a character from string.

Replacement: Replacing a character in string with another character.

Example:

goru → gor (deletion of "u")

kitap → kitab (substitution of "b" for p")

səlam → səlamət (insertion of "ə" and "t")

levenshtein distances will be 1, 2, 2 accordingly

Confusion Matrix

correct \ typed	a	b	c	ç	d	e	ə	f	g	ğ	h	x	i	ı	j	k	q	l	m	n	o	ö	p	r	s	ş	t	u	ü	v	y	z
a	0	37	8	7	30	171	70	5	6	7	8	3	470	256	2	23	7	21	28	44	104	5	10	28	45	6	16	157	14	9	28	7
b	13	0	18	14	57	10	5	21	17	1	29	9	2	4	3	27	25	42	33	20	6	0	27	31	58	16	34	4	1	24	37	10
c	7	21	0	12	130	6	6	6	12	29	7	10	10	27	15	12	11	57	61	63	1	1	2	74	57	20	14	1	6	11	64	17
ç	9	12	35	0	161	3	5	4	5	10	2	7	19	30	2	13	7	41	41	60	2	1	4	11	71	12	23	8	1	15	40	6
d	9	33	31	18	0	13	9	19	30	18	15	16	21	38	3	39	18	57	158	72	11	3	21	33	151	17	72	5	7	19	75	12
e	42	1	3	0	10	0	18	0	1	0	3	1	9	44	0	1	2	6	3	1	11	10	5	3	1	3	2	14	3	0	4	1
ə	106	18	10	5	26	793	0	2	5	3	8	4	26	448	0	14	8	14	21	28	27	20	4	18	26	3	7	28	73	5	14	7
f	3	7	7	2	14	4	0	0	1	1	5	3	0	2	2	7	9	11	15	19	0	0	9	12	17	3	9	3	0	5	13	3
g	2	12	8	3	33	9	7	7	0	1	8	1	0	7	3	13	5	5	13	7	1	2	0	1	33	9	6	2	0	4	7	4
ğ	0	1	5	10	12	0	0	0	33	0	2	12	0	0	1	3	4	15	11	23	1	3	4	13	18	6	8	2	0	3	15	4
h	5	6	8	1	18	2	2	6	11	2	0	10	0	0	1	12	6	11	7	12	2	1	4	15	11	5	4	0	0	4	27	5
x	8	20	14	6	29	0	1	7	6	6	5	0	2	3	0	22	12	27	15	31	1	1	7	13	23	14	23	3	0	8	21	14
i	210	1	0	5	10	12	7	1	2	1	3	2	0	256	1	5	4	11	18	10	14	1	0	4	4	1	5	11	3	2	4	1
ı	93	5	3	4	27	159	266	4	5	1	12	2	34	0	3	12	4	13	20	15	36	7	3	14	19	1	11	32	18	0	27	2
j	1	2	0	1	0	0	0	0	2	0	0	1	0	1	0	0	2	2	2	4	0	0	0	2	0	1	2	0	0	3	5	1
k	15	52	53	13	80	19	13	18	28	5	31	12	2	14	9	0	18	43	89	126	12	5	14	145	40	21	41	9	1	12	187	41
q	23	73	20	17	50	12	3	16	100	227	25	32	4	13	2	78	0	35	143	144	10	3	18	175	82	9	22	2	3	21	55	28
l	21	186	46	26	820	25	22	15	20	55	13	17	74	128	5	96	38	0	265	438	9	2	17	289	307	38	53	23	25	40	204	58
m	23	34	33	13	204	12	11	10	21	27	16	11	37	40	2	38	24	42	0	65	6	1	10	118	294	18	35	9	3	12	118	17
n	18	96	36	11	104	18	9	23	16	29	17	28	6	15	1	89	62	79	331	0	5	1	20	457	78	34	45	7	5	26	112	43
o	82	6	1	1	5	39	13	2	4	1	4	0	16	42	1	6	4	6	6	0	3	7	5	10	2	5	28	3	0	4	1	
ö	4	1	1	1	4	21	7	1	2	0	0	0	0	22	0	0	1	3	2	1	15	0	2	0	1	2	2	6	17	0	2	1
p	6	10	10	4	7	5	0	9	10	5	8	3	1	4	2	28	4	15	10	11	10	1	0	12	19	9	14	6	0	7	14	7
r	17	67	41	17	63	31	7	19	20	64	23	27	11	18	4	80	45	81	313	222	11	0	20	0	75	30	58	6	1	18	113	50
s	10	18	31	21	115	19	5	14	21	13	23	19	22	44	9	26	28	36	80	117	13	2	16	45	0	15	45	13	4	28	59	20
ş	13	131	14	11	35	9	1	15	8	21	8	17	1	6	1	28	21	45	117	193	2	0	7	357	72	0	30	1	1	15	55	44
t	19	24	30	31	128	35	21	20	37	7	25	17	17	47	1	41	19	54	93	73	8	1	32	110	71	26	0	5	6	25	60	32
u	69	2	4	1	3	22	12	1	1	0	2	1	11	23	2	1	1	0	4	5	34	1	2	5	6	1	1	0	13	3	2	0
ü	4	0	1	1	7	37	44	1	1	0	0	0	1	19	0	1	1	5	2	0	9	9	3	0	4	1	3	52	0	0	0	0
v	6	8	4	2	17	1	3	9	8	1	6	2	2	3	0	9	9	44	12	21	4	0	7	18	34	3	8	3	1	0	19	4
y	7	36	28	20	115	7	2	11	29	22	14	15	2	11	2	27	31	39</td														

Confusion Matrix, our approach

We found Azerbaijani dictionary file from **Mozilla Azerbaijani Spell Checker** and messy Azerbaijani Twitter data. Using bigrams, we quickly found which dictionary words were close to the messy tokens. Then, we measured exactly which letters were swapped, building a full confusion map of the alphabet.

Difficulties with misspelling:

yaxasından yaxıdan s m 72
yaxci yaxma m c 30
yaxçı yaxı m c 30
yaxdi yaxdır i i 225
yaxdışa yaxdırır r s 64
yaxin yasin s x 17
yaxılarda yaxılarda i i 226

THANK YOU